

Situace na trhu s mlékem se zhoršuje.

Situace na českém trhu s mlékem je kritická. Výkupní cena mléka stále klesá, v květnu dosáhla úrovně 7,76 Kč/l nikdo nedokáže odhadnout, jak dlouho tento pokles bude trvat. České mléko má jednu z nejnižších cen v EU a mezi producenty roste nervozita. Proto v úterý 14. 7. 2015 proběhlo v Praze jednání krizového štábu složeného ze zástupců odbytových organizací, chovatelských svazů, Zemědělského svazu ČR a Agrární komory ČR o vzniklé situaci na mléčném trhu.

Vzhledem k tomu, že Zemědělský svaz sdružuje významnou část producentů mléka, v podstatě celé představenstvo svazu je složeno z producentů mléka, proto není nic překvapujícího, že mléčný trh pečlivě monitorujeme. Proto se toto jednání konalo právě v sídle Zemědělského svazu ČR na popud předsedy Ing. Martina Pýchy, který tak reagoval na volání po vylévání mléka, či jiné podobné akci. Účastníci se ale shodli, že takováto aktivita v tuto dobu nedává smysl a to i přes to, že zaznívají vážné obavy, aby se cenová krize nezměnila na krizi odbytovou. My nechceme připustit pokles produkce, jako se tomu stalo u vepřového masa. Zatímco v EU podle dostupných dat došlo k nárůstu exportu sušeného mléka o 23 procent za první kvartál 2015, našim mlékárnám se zásoby na trhu udat nedaří.

Současný problém je ale problém celoevropský. Cena klesá i v jiných zemích a je nezbytné, aby na to zareagovala Evropská komise. Ta to ale dosud ústy eurokomisaře pro zemědělství Hagena odmítá. Ten zamítl volání poslanců Evropského parlamentu ohledně zvýšení intervenční ceny, za kterou mohou být mléčné produkty z trhu staženy. Naopak uvedl, že se jedná o „krátkodobé potíže“ v tomto odvětví a že změnou intervenční mlékárenské ceny „by nic nevyřešilo, jen by se vše oddálilo a v budoucnu by to bylo ještě více bolestivé“. To ale odmítli všichni účastníci jednání. Naopak vyzvali společným dopisem eurokomisaře, aby reagoval na požadavky, které přednesl český ministr zemědělství Jurečka na posledním jednání rady ministrů, kde podpořilo dalších 9 ministrů z jiných zemí. Českého ministra je za to třeba ocenit, neboť problematika mléka neměla být vůbec na programu jednání. Navíc i české ministerstvo se snaží aktivně hledat východiska ze současného stavu.

Účastníci jednání se shodli, že i když jsou čeští producenti mléka plně konkurenceschopní z hlediska rentability výroby mléka, ukazuje se, že to nestačí. Současná cena nepokrývá ani náklady a ztráta producentů na každém litru se každý měsíc zvyšuje. Pozitivní věc je, že české mléko je na tom i co do kvality velmi dobře, takže se daří našim producentům prodávat surové mléko do zahraničí. Vývoz surového mléka stoupl meziročně o 13 %. Bohužel se tak ale ztrácí přidaná hodnota.

Velkou část jednání věnovali účastníci obchodním řetězcům. Proč pokles cen mléčných výrobků neodpovídá poklesu cen mléka? Opakovaná šetření upozorňující na rozdílnou kvalitu a cenu výrobků stejné značky u nás a v zahraničí, ukazují, jaké dopady má neúnosný tlak na cenu. Zároveň je zřejmé, že podobná motta jako je např. „z lásky k česku“ neodpovídají tomu, co se v řetězcích skutečně prodává a za kolik. Zástupci se se shodli, že je třeba posílit aktivity na propagaci domácích

mléčných výrobků a podněcovat tak veřejnost, aby kupovala české výrobky a tím podporovala české zemědělce a potravináře.

V neposlední řadě je nezbytné vyzdvihnout chování Ministerstva zemědělství v čele s Ing. Marianem Jurečkou, které se tuto situaci snaží řešit a se svazem komunikuje, což hodnotíme velmi pozitivně. Zemědělský svaz ČR hledá cestu jak pomáhat českým zemědělcům a ministr je tomto ohledu také velmi aktivní.

Nikdo nehodlá panikařit, ovšem nervozita stoupá, a pokud se propad nezastaví, je nutné hledat další a další možnosti. Situaci bude Zemědělský svaz samozřejmě pečlivě monitorovat, a proto se krizový štáb dohodl na pravidelných setkáních.

Ing. Jana Sixtová
Ing. Martin Pýcha

Zemědělský svaz České republiky (ZS ČR) je nevládní sdružení právnických a fyzických osob podnikajících v zemědělství. Předmětem činnosti ZS ČR je obhajovat zájmy svých členů, pomáhat jim v rozvoji podnikatelských aktivit a za tímto účelem poskytovat služby a poradenský servis v oblasti ekonomické, podnikatelské, právní a sociální. ZS ČR je největší zaměstnavatelskou agrární organizací v ČR (členové zaměstnávají 42 % z celkového počtu pracovníků v zemědělství). Více informací naleznete na www.zscr.cz.